

TISKOVÁ ZPRÁVA

Jedinečnou výstavou šlechtických portrétů vrcholí Rok renesanční šlechty

Praha 12. října 2017

Výstava *Podoby a příběhy. Portréty renesanční šlechty*, kterou Národní památkový ústav pořádá ve Šternberském paláci ve spolupráci s Národní galerií v Praze, nabídne návštěvníkům rozsáhlou kolekci renesančních portrétů a osobních předmětů nejvyšší české a moravské šlechty. Tento výjimečný počín je jedním z vrcholů probíhajícího Roku renesanční šlechty, kterým NPÚ veřejnosti představuje nejvýznamnější rody, které ovlivňovaly chod českých zemí v období renesance.

„Díky naší spolupráci s muzejními, církevními a dalšími veřejnými i soukromými institucemi je výstava skutečně průřezová. Návštěvník se tak může setkat nejen s historií a památkami šlechtických rodin z přístupných hradozámeckých sbírek, ale i s rody, jejichž sídla se již dávno stala majetkem jiných vlastníků nebo nebyla nikdy zpřístupněna. Veřejnosti rovněž můžeme připomenout i některé slavné rody, po nichž se dochovaly jen ojedinělé památky portrétního umění, a také představit mnohé pozoruhodné artefakty doby renesance,“ uvedla generální ředitelka Národního památkového ústavu Naďa Goryczková.

Výstava, kterou bude možné ve Šternberském paláci v Praze zhlédnout od letošního 13. října až do 4. března 2018, přináší výběr z dochovaných renesančních portrétů z 16. a počátku 17. století ze sbírek českých a moravských hradů a zámků. Představí vzácné portréty pánů z Hradce, Rožmberků, Smiřických, Šliků, Redernů, Lobkowiczů, Žerotínů, Dietrichsteinů a dalších rodin, i několika rodů, které přenesly své starobylé portrétní galerie z ciziny do naší země v pozdějších staletích. Zastoupena budou díla anonymní i díla slavných autorů, Jakoba Seiseneggera, Paola Veronese, Hanse von Aachen či Anthoniho Bayse. Nebude chybět nejstarší portrét legendární Perchty z Rožmberka, vytvořený na přání vzdálených potomků jejího rodu, portrét mladého Petra Voka z Rožmberka či portrét Jáchyma Ondřeje Šlika, popraveného roku 1621 na Staroměstském náměstí.

„Památky portrétního umění patří mezi nejstarší a nejdéle uchovávané autentické součásti sbírek a mobiliářů českých a moravských hradů a zámků. Tyto doklady o podobách předků, členů panovnických a aristokratických rodů i slavných osobností byly dědictvím, jež po generace dekorovalo vybrané části rodových sídel. Portrétní galerie jsou dnes jedním z nejvýznamnějších míst, kde se lze setkat s památkami na osobnosti rodů dávno vymřelých, které svého času tvořily historii země,“ připomíná hlavní kurátorka výstavy Eva Lukášová z Národního památkového ústavu.

Medailonky věnované mnohým slavným rodům pak návštěvníkům přibližují osobnosti české a moravské aristokracie doby renesance a jejich životní příběhy. Šlechtické rody připomenou rovněž heraldické a genealogické památky, archiválie i předměty uměleckého řemesla vztahující se k jednotlivým rodům i předměty, jež bývaly na renesančních portrétech zobrazovány jako doklady statusu a zámožnosti portrétovaného. Součástí výstavy proto budou i unikátně dochované renesanční textilie a příklady šperků. Například unikátní národní kulturní památka – stříbrná šlikovská mincovní kazeta s vzácnými šlikovskými ražbami mincí z Jáchymova, renesanční náhrdelník ze Svatovítského pokladu či exempláře vonného šperku – pomandru – luxusního doplňku oděvů dam

doby renesance. Z archívních památek budou vystaveny proslulé šlikovské listiny vydané za císaře Zikmunda Lucemburského pro Kašpara Šlika, pokutní registra Petra Voka či takzvaná Zlatá kniha černokostelecká s popisem zámku Smiřických. Originály těchto vzácných dokumentů však mohou být vystaveny pouhý měsíc. Na přelomu ledna a února pak budou poprvé v historii vystaveny originály slavných dopisů Perchty z Rožmberka.

Expozici také doplní vybrané ukázky hudby autorů 16. a 17. století a multisenzuální prezentace s názvem *Jak voněl pomandr* s ukázkami vonných složek, vkládaných do renesančního šperku. Součástí výstavy bude edukační program připravený pro jednotlivce i školní skupiny, lektorské prohlídky a semináře. Katalog vydaný v české verzi s anglickým resumé bude sloužit návštěvníkům jako doplňující průvodce výstavou.

Akce Roku renesanční šlechty probíhají po celý rok 2017 na téměř třiceti hradech a zámcích ve správě Národního památkového ústavu i na některých dalších místech. S významnými osobnostmi z řad renesanční aristokracie, renesanční zámeckou architekturou, skvostnými interiéry i desítkami příběhů se návštěvníci setkávají v Bučovicích, Březnici, ve Velkých Losínách, v Uherčicích, na hradě Pernštejně, v Rožmberku, Českém Krumlově, Třeboni, Červené Lhotě, Jindřichově Hradci, Kratochvíli, Vimperku, Telči, Červeném Poříčí, Horšovském Týně, Náchodě, Opočně, Litomyšli, Slatiňanech, na Frýdlantu, Grabštejně a v Benešově nad Ploučnicí.

Veškeré informace o akcích spojených s Rokem renesanční šlechty včetně kalendáře naleznou návštěvníci na [webových stránkách Národního památkového ústavu](#).

Národní památkový ústav je největší příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR. Současnými zákony, zejména zákonem památkovým, je mu svěřena řada odborných úkolů týkajících se státní památkové péče. Poskytuje např. odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, metodicky působí na sjednocení přístupů při záchraně a rozvíjení hodnot památkového fondu na území ČR, jehož soupis také vede. Aktivně zasahuje do procesu prohlášení jednotlivých předmětů, objektů a území kulturními památkami a zajišťuje v rámci svých možností jejich dokumentaci. Pro výkon odborné složky památkové péče disponuje sítí 14 územních odborných pracovišť se sídlem v každém kraji. Jako vědecká a výzkumná organizace se Národní památkový ústav podílí na mnoha projektech, plní výzkumné úkoly, poskytuje odborné vzdělávání v oblasti památkové péče a ročně vydává desítky publikací. Vedle toho spravuje více než sto nemovitých památek v majetku státu, z nichž většina je přístupná veřejnosti.

Kontakt:

Mgr. Jan Cieslar, tiskový mluvčí NPÚ, tel. +420 257 010 206, +420 724 511 225, cieslar.jan@npu.cz